

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060101

DOM
2024-12-16
Stockholm

Mål nr
M 11177-23

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, slutliga beslut 2023-08-15 i mål nr M 1180-23, se bilaga A

PARTER

Klagande

B.E.

SAKEN

Ansökan om bidrag ur bygdeavgiftsmedel för skador på fastigheten X i Vilhelmina kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Mark- och miljööverdomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 2140612

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

B.E. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska ändra mark- och miljödomstolens dom på så sätt att hans ansökan där får fullt bifall. Han har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande. Beslutet beaktar endast en liten del av den mark som berörs av erosionsskador. Även åkermarken behöver omfattas av stödet. Undermineringen av marken innebär risk för betande djur och gör åkermarken omöjlig att nyttja till fullo. Vattenfalls ledningsrätt på åkermarken påverkas också negativt av erosionen. Ökade regnmängder de senaste åren och vad det medfört för vatten-regleringen av Vojmån har inneburit att skadorna ökar i snabbare takt. Den eroderade strandremsan utgör dessutom en risk för de som med stöd av allemansrätten vistas i området.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Mark- och miljööverdomstolen har inhämtat yttrande från Länsstyrelsen i Västerbottens län.

Det som framkommit i Mark- och miljööverdomstolen ger inte stöd för någon annan bedömning av vilket ersättningsbelopp som i detta fall kan anses skäligt än den som mark- och miljödomstolen gjort. B.E:s överklagande ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast den 2025-01-07

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Lars Borg och Caroline Hedvall Klostermark samt tekniska rådet Annika Billstein Andersson och hovrättsrådet Frida Göranson, referent.

Föredragande har varit Karin Wallin.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

SLUTLIGT BESLUT
2023-08-15
meddelat i Östersund

PARTER

Sökande

B.E.,

SAKEN

Ansökan av bygdeavgiftsmedel, X, Vilhelmina kommun

MARK- OCH MILJÖDOMSTOLENS BESLUT

B.E. tillerkänns ett kostnadsbidrag om 120 000 kr i enlighet med 4-6 §§ förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter, att utbetalas ur avgiftsmedel som utgår för regleringen av Vojmsjön. Beloppet ska betalas av Länsstyrelsen Västerbottens län sedan detta beslut vunnit laga kraft.

Dok.Id 443578

Postadress
Box 708
831 28 Östersund

Besöksadress
Storgatan 6

Telefon
063-15 06 00
E-post: mmd.ostersund@dom.se
www.ostersundstingsratt.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–11:00
13:00–15:00

ANSÖKAN M.M

B.E., som är lagfaren ägare till fastigheten X Vilhelmina kommun, har ansökt om bidrag ur bygdeavgiftsmedel för utförande av åtgärder för erosionsskydd längs strandlinjen på fastigheten med sammantaget 835 000 kr. Till stöd för sin ansökan har han i huvudsak anfört följande. Längs stranden på fastigheten där Vojmån rinner har stranden eroderats bort. Varje år minskar fastigheten och nu har träd börjat att falla ner i ån. På fastigheten går även en kraftledning vars stolpar står på stranden men dessa behöver snart flyttas eller skyddas för att de ska kunna stå kvar. Stolparna har redan flyttats en gång på grund av eroeringen. Han har även gett in en offert som omfattar erosionsskydd för 640 meter samt röjning för att kunna anlägga erosionsskyddet. Ingen försäkringsersättning har utbetalats. Bildmaterial har skickats in med ansökan.

Ångermanälvens Vattenregleringsföretag (ÅVF) har fört fram i huvudsak följande. Fastigheten är belägen inom ÅVF:s inverkansområde och fastigheten påverkas av Vojmsjöns reglering. Inga andra vattenföretag torde kunna påverka området. Medel för bygdeavgift utgår för detta företag. Tiden för anmälan av oförutsedd skada har gått ut. Inga avvikelser från vattenhushållningsbestämmelserna har inträffat. Det kan inte uteslutas att det uppstår större erosion under reglerade jämfört med oreglerade förhållanden. Såvitt ÅVF kan finna är erosionsskadan ej skadereglerad sedan tidigare. Fastigheten har besiktigats och föreslagna åtgärder framstår som ändamålsenliga för att minska erosionen. Det handlar om en hög kostnad, men kostnadsuppskattningen förefaller inte oskälig då framför allt avståndet till väg driver kostnaderna.

SKÄL FÖR BESLUT

Bygdemedel är ett bidrag som kan betalas ut för att minska, förebygga eller ersätta skador som orsakats av reglerade vattendrag och sjöar. Enligt 4–6 §§ förordningen (1998:928) om bygde- och fiskeavgifter får den som lider skada av en vattenverksamhet ansöka om bygdemedel. Hänsyn ska tas till vad som i varje särskilt fall kan anses skäligt.

Mark- och miljödomstolen har inför ärendets avgörande företagit syn på fastigheten X och bedömer det sannolikt att skadorna, som B.E. inte erhållit bidrag för tidigare, delvis beror på regleringen av Vojmsjöns reglering. Tiden för anmälan om oförutsedd skada har löpt ut. Det finns alltså förutsättningar att bevilja sökande ett kostnadsbidrag till ansökta åtgärder.

B.E. har lämnat in en offert där 640 meter, dvs hela fastigheten ska förstärkas längs strandlinjen. Dock är enbart ca 100 meter tomtmark och resterande består av allemansrättsligt tillgänglig skog- och sumpmark. Den del av stranden som kan få ersättning i detta fall är endast den tomtmark som är i direkt närhet med bebyggelse. Ingen röjning bedöms nödvändig utav tomtmarken. Mark- och miljödomstolen bedömer att det framgår som skäligt att kostnadsbidrag på 120 000 kr ska utgå för att förstärka strandlinjen längs tomtmarken.

Domstolen erinrar om att beslutet om kostnadsbidrag inte omfattar en prövning om förutsättningarna för tillstånd till vattenverksamhet eller om strandskyddsdispens.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (MMD-11)

Överklagande senast den 5 september 2023.

Marit Åkerblom

I domstolens avgörande har deltagit chefsrådmannen Marit Åkerblom, ordförande, och tekniska rådet Lovisa Eirell Lind.

Hur man överklagar

MMD-11

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från beslutets datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i beslutet.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

Hur man överklagar Mark- och miljööverdomstolens avgörande

Den som vill överklaga Mark- och miljööverdomstolens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Mark- och miljööverdomstolen.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till Mark- och miljööverdomstolen senast den dag som anges i slutet av Mark- och miljööverdomstolens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar Mark- och miljööverdomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i Mark- och miljööverdomstolen uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (domstolens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se